

Peel en Heide

Honderdduizenden jaren geleden was de Peel een stroomgebied van de Maas. Doordat het terrein zich langzaam verhief, werd de Maas naar het oosten gedrongen. Het landschap veranderde in de loop der eeuwen in een uitgestrekt hoogveengebied met stukken heide en zandverstuivingen. Uit het veen werd turf gestoken. Turf was eeuwenlang dé grondstof in deze streek.

Aan het einde van de 19e eeuw werden door heel Nederland heideterreinen bebost om te kunnen voldoen aan de houtbehoefte. In deze tijd zijn ook de Schadijkse Bossen ontstaan. Sinds 2006 zijn er hier echter tientallen hectaren bos gekapt om de oorspronkelijke landschappen weer terug te laten keren.

De Peel-Heideroute leidt u via verharde en onverharde wegen door een zeer gevarieerd landschap. Laat u verrassen door de veranderingen in de omgeving. Met het verstrijken van de seizoenen zult u steeds opnieuw versteld staan van de pracht van Peel en Heide.

Een buitengebied waarin het goed wonen, werken en recreëren is. Daar zetten wij ons graag voor in!

Landschap Horst aan de Maas heeft diverse bijzondere themaroutes uitgestippeld in de regio. Beleef al wandelend of fietsend het boeiende cultuur- en natuurlandschap van Horst aan de Maas en ervaar zelf wat het met u doet.

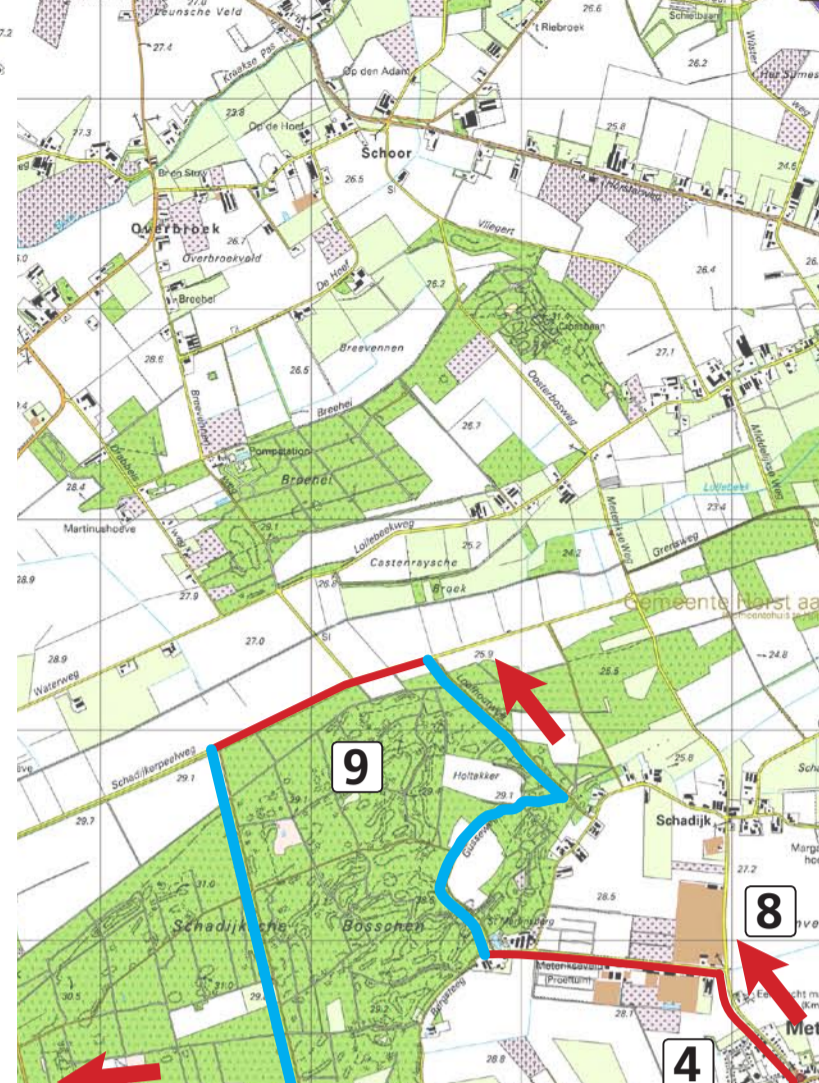
Kijk voor alle routes op www.landschaphorstaandemaas.nl

Met medewerking van: Dorpsraad America, St. Werkgroep Oud-America, St. Peelmuseum, Fanclub Rowwen Hèze, Overlegplatform Evertsoord en Museum Oorlog in de Peel.

De routestructuren worden mede mogelijk gemaakt door:

Topografische ondergrond © Topografische Dienst Kadaster, Emmen.

De Peel-Heideroute is een fietsroute van zo'n 43 kilometer en voert u door de volgende dorpskernen:

America

America is één van de grotere kerkdorpen in Horst aan de Maas en bekend vanwege de band Rowwen Hèze. De groep ontleent haar naam aan een ruwe (Rowwen) oude kluisenaar die Christiaan Hesen (Hèze) heette. Rowwen Hèze woonde in een plaggenhutje in de Peel, leefde zeer eenzaam en zou paranormale en geneeskrachtige gaven hebben.

Griendtsveen

Griendtsveen heeft een schilderachtige ligging midden in de Peel en is befaamd om haar dorpspompen, ophaalbruggetjes, kaarsrechte kanalen, oeroude bomen en karakteristieke panden. Sinds 1996 is er sprake van een 'beschermd dorpsgezicht'.

Evertsoord

Evertsoord is gelegen aan de rand van de Mariapeel en vlakbij een groot toeristisch gebied. Het geïsoleerd gelegen dorp bestaat voornamelijk uit boerderijen. Verder vindt u er een voormalig klooster dat is omgebouwd tot vrouwengevangenis.

Meterik

Meterik telt circa 1500 inwoners en kenmerkt zich door een grote, voornamelijk agrarische, bedrijvigheid. De molen Eendracht Maakt Macht staat hier symbool voor.

- 80** Fietsrouteknooppunten
- 8** Zie tekst andere zijde
- P** Parkeerterrein / startpunt

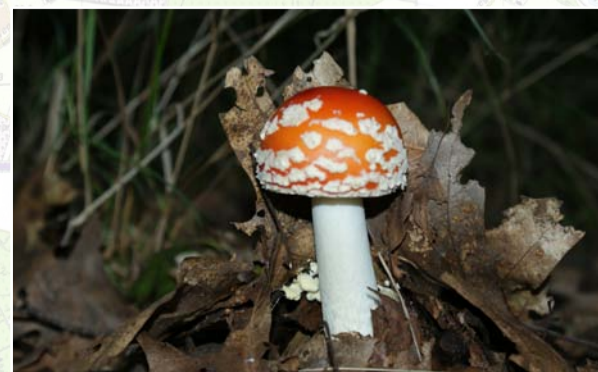
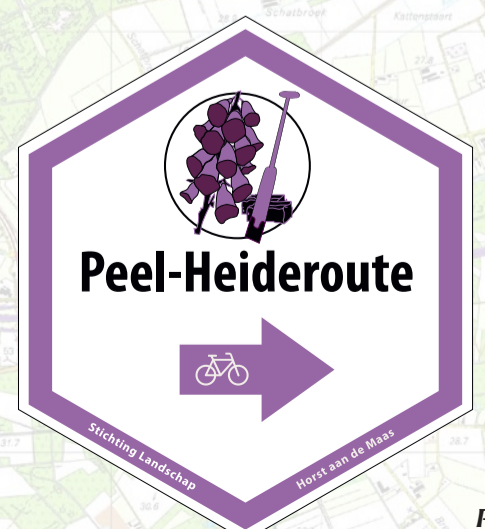
- H** Horeca
- SH** Seizoenshoreca

- Half verharde of onverharde wegen
- Verharde wegen

Peel-heideroute

rondom America

43 km

Prijs € 1,-

Peel-Heideroute

Op weg naar Griendtsveen

America

Voor 1800 was de plaats waar nu America ligt een groot veen- en heidegebied, slechts bereikbaar via enkele paden. America ontwikkelde zich echter snel toen men de Peel als ontwikkelingsgebied ging beschouwen. Van 1885 tot 1970 was er een station in America. In deze periode werd er volop turf gestoken in de Peel en deze werd per trein vervoerd. Doordat sommige arbeiders dicht bij hun werk wilden wonen, ontstond een nieuw dorp.

Plaggenhut

1. Kiosk

Op de plaats van de kiosk stond vroeger Wachtpost 16 van de spoorlijn Venlo-Eindhoven.

2. St. Jozefkerk

De neogotische St. Jozefkerk bevat waardevolle plafondschilderingen uit 1891, het stichtingsjaar van de parochie America. De schilderingen van Teng Arts zijn van latere datum. Op het kerkhof wordt van ieder soort grafmonument één exemplaar bewaard voor de volgende generaties (rechtsachter op het kerkhof).

Kerk America

3. Het Peelmuseum

Het Peelmuseum is sinds 1999 gevestigd in het voormalig kamp Dienst Uitvoering Werken (DUW). Dit kamp werd gerealiseerd in 1939 om werklozen hier in de Peel aan het werk te krijgen. Zij moesten de grond rijp maken voor de land- en tuinbouw. Het complex huisvestte nog meer gebouwen, maar die zijn in de loop der jaren gesloopt.

In de tijd van de (DUW) arbeiders waren hier 282 slaapplekken. De gebouwen werden later voor meer doeleinden gebruikt. Bijvoorbeeld voor kinderen uit oorlogsgebieden die het Rode Kruis hier onderbracht of als opvang voor veel mensen uit het watersnoodgebied (1953). Later werden de Spaanse gastarbeiders die bij Philips in Eindhoven werkten hier ondergebracht. Als laatste heeft Jong Nederland hier haar onderkomen gehad.

4. Het Verzetsmonument

In een fraaie laan van acacia's staat het verzetsmonument: destijds onder andere geplaatst omdat hier op 5 september 1944 twee jonge mannen op gruwelijke wijze zijn omgebracht, nadat zij door de bezetter werden betrappt tijdens een sabotagedaad.

Griendtsveen

Griendtsveen werd in 1885 gesticht door de broers Jozef en Eduard van der Griendt. Zij waren degenen die in dit stukje Peel het 'zwarte goud' vonden, in de vorm van turf en vooral turfstrooisel. Griendtsveen telt vandaag de dag circa 550 inwoners.

5. Barbarakerk

Bijzonder is de Barbarakerk met haar mooie gebrandschilderde ramen van Charles Eyck. Als u het kerkhof opwandelt, treft u de graf-tombes van de familie Van der Griendt. Ook Toon Kortooms (1916-1999), de bekende schrijver van boeken over de Peel, is in Griendtsveen geboren en ligt hier begraven.

6. Griendtsveen centrum

Op de hoek Deurneseweg - Pastoor Hendriksstraat vindt u een locomotief met lorries en een turfpers. Deze werden de vorige eeuw gebruikt in de Peel. Ook ziet u hier een borstbeeld van een van de stichters en de naamgever van het dorp: Eduard van de Griendt. Omstreeks 1900 stond hier bovendien het grootste goederenstation van Nederland, omdat er bijzonder veel turf en turfstrooisel werd geladen.

Defensiekanaal

Verder ziet u hier het Defensiekanaal met zijn vele bunkers onder de spoorlijn doorgaan. Dit kanaal werd in 1939 in de Peel gegraven en diende als afwateringskanaal en antitankgracht. Aan de andere kant van de spoorwegovergang is overigens het 'drielandpunt'. Hier komen de gemeenten Horst aan de Maas, Venray en Deurne samen.

Evertsoord

Het dorp Evertsoord werd gesticht in de jaren '30, tijdens de grootscheepse ontginningen van de voormalige turfgebieden in de Sevenumse Peel. Evertsoord ontleent haar naam aan de toenmalige burgemeester van Sevenum, de heer Everts. Hij zette zich volop in voor het in cultuur brengen van de woeste Peel. Vandaag de dag telt Evertsoord ongeveer 270 inwoners.

7. De Mariapeel

Samen met de Deurnese Peel, vormt de Mariapeel een grote natuurenclave te midden van agrarisch gebied. Het is een restant van de legendarische en ondoordringbare Peel van weleer. Ooit lag hier 30.000 hectare woeste grond op de grens tussen Noord-Brabant en Limburg. Eeuwenlang is er klot (turf) gestoken in het hoogveen van de Peel.

Vrijwel gelijk met het steken van de laatste klot werd in 1976 de Deurnese Peel en later ook de Mariapeel aangewezen als beschermd natuurmonument.

Peel in brand

Meterik

Meterik stond van oudsher bekend als een dorp waar rijke boeren woonden. Het was dan ook een van de eerste dorpen die streefden naar zelfstandigheid. De St. Jan Evangelistkerk, die in 1899 werd gebouwd, vormt het middelpunt van Meterik.

8. Als je wat te malen hebt...

De molen 'Eendracht Maakt Macht' uit 1899, gelegen aan de Schadijkerweg in Meterik, werd gebruikt voor het malen van veevoer. Met de opbrengst ervan werden de kerk en de geestelijke betaald. Aan het einde van de twintigste eeuw wilde men in Meterik immers een eigen parochiekerk. Dankzij de opbrengst van de molen en eendrachtige samenwerking van alle dorpsbewoners kon de kerk worden gebouwd. Vandaar de naam van de molen. Het malen bracht uiteindelijk zoveel geld op dat meerdere verenigingen in Meterik ervan konden profiteren. Hierdoor hebben de inwoners en de molen een zeer speciale band.

Molen Meterik

9. De Schadijkse Bossen

Het gebied Schadijk, ruim 525 ha groot, dankt zijn naam aan het aanleggen van dijken om schade door zandverstuivingen te beperken. Deze zandverstuivingen ontstonden door het afplaggen van de uitgestrekte heidevelden en door overbegrazing. Aan het eind van de 19e eeuw ging men de zandverstuivingen te lijf door grote delen te bebossen met de grove den, hout dat ook in de mijnbouw werd gebruikt. Ook werden heidevelden omgevormd tot landbouwgronden. Staatsbosbeheer heeft herstelwerkzaamheden uitgevoerd om een deel van het gebied in zijn oorspronkelijke staat terug te brengen. Daarom is op de stuifduinen ruim 50 ha bos gekapt.

Het is heerlijk fietsen in Noord-Limburg en de vele fietsroutes maken het extra gemakkelijk om deze omgeving te ontdekken. Wij wensen u veel fietsplezier met de Peel-Heideroute en wellicht tot ziens in America, Griendtsveen, Meterik of Evertsoord!

Hoije wâh!